

РЕШЕНИЕ

№ 296

гр. Благоевград, 24.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Димитър Р. Беровски

при участието на секретаря Лилия Мл. Дренкарска
като разгледа докладваното от Димитър Р. Беровски Гражданско дело № 20221210102310 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

I. Обстоятелства по производството.

Производството е по реда на Глава тринадесета от ГПК („Основно производство”).

Образувано е по искова молба, подадена от Е. К. П., ЕГН *****, с адрес ..., чрез адвокат К. К. Т. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК 130277958, с адрес ..., представлявано от всеки от двамата от членовете на УС заедно: ....

Предявени са положителни установителни иски по чл. 124 ГПК, с които се претендира да бъде признато за установено по отношение на ответника, че ищецът е собственик на основание реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба, на недвижим имот с идентификатор № 04279.613.257, индивидуализиран в исковата молба, както и на трафопост, изграден и разположен в процесния имот.

Изпълнена е процедурата по чл. 131 ГПК, като в рамките на 1-месечния срок за отговор на исковата молба такъв е постъпил от страна на ответника, който намира предявените иски за неоснователни.

Ищецът твърди, че е собственик на основание реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба на поземлен имот с идентификатор № 04279.613.257, който е подробно и надлежно индивидуализиран в исковата молба. Поддържа, че в имота се намирал трансформаторен пост (ТП), собственост на ответното дружество, построен по силата на строително разрешение № 182/26.07.1972 г. Заявява, че на 22.03.2019 г. ответникът му бил изпратил писмо, в което твърдял, че притежавал не само сграда на ТП, а и терен с площ от 48 кв.м. - част от процесния имот. Излага, че ответникът се позовал на съставен през 2003 г. акт за държавна собственост. Оспорва това твърдение като невярно. Иска да бъде признато за установено по отношение на ответника, че ищецът е собственик на недвижимия имот, както и на разположения в него трафопост.

Ответникът оспорва предявения иск с подробни доводи, че бил собственик на енергиен обект, представляващ трансформаторен пост /ТП/ с диспечерско наименование „ТП Радио“, ведно с прилежащото му енергийно оборудване и терен от 48кв.м., застроен с ТП Радио“, съгласно Акт за частна държавна собственост /АДС/ № 930/12.08.2003г. и на основание

осъществено правоприемство от „Национална електрическа компания“ ЕАД през 2000г. Заявява, че частта от терена на която бил застроен ТП- 48кв.м. била част от процесния имот с идентификатор 04279.613.257 по КК на гр. Благоевград. Поддържа, че от момента на изграждане и въвеждане в експлоатация на ТП досега същият, ведно със терена от 48кв.м., върху който е построен ТП, непрекъснато се владее, експлоатирал и поддържал по предназначение единствено от енергийните предприятия, осъществявали своята дейност на територията на община Благоевград, чийто правоприемник бил той. Смята, че процесната част от имота - 48кв.м., върху, която бил построен ТП „Радио“, заедно със самия ТП се водели в активите на ответното дружество по съответните сметки и за същите плащал и местни данъци и такси.

С определение № 2054 от 12.12.2023г., постановено по настоящото дело, е било прекратено производството по гр. д. № 2310/2022г. по описа на Районен съд – гр. Благоевград и изпратено на ОС-Благоевград, тъй като настоящето дело не е родово подсъдно на РС-Благоевград, а на ОС[1]Благоевград.

С определение № 111/30.01.2024г., постановено по в.гр.д. № 90/2024г. по описа на ОС-Благоевград е отменен горепосоченият първоинстанционен съдебен акт, като делото е върнато на РС-Благоевград за продължаване на съдопроизводствените действия и за разглеждането му по същество. Тъй като тези указания на втората инстанция са задължителни за първостепенния съд, последният е длъжен да се произнесе по основателността на исковата претенция.

II. Фактически и правни изводи.

1. Относно родовата подсъдност на предявените искове:

Съдът намира, че настоящето дело не е родово подсъдно на РС-Благоевград, а на ОС-Благоевград. В тази насока следва да се изложат отново съображенията в определение № 2054 от 12.12.2023г., постановено по настоящото дело, а именно:

Настоящият съдебен състав намира, че е налице процесуална пречка за произнасяне по съществото на спора от РС-Благоевград, тъй като настоящето дело не е родово подсъдно на РС-Благоевград, а на ОС-Благоевград, предвид следното: От представеното от ищеца, удостоверение за данъчна оценка на процесния имот с идентификатор 04279.613.257 (л. 8 от делото) се установява, че данъчната оценка на имота е 70 617,10 лв. При това положение цената на предявените искове е в размер на 70 617, 10 лв. Това е така, защото ищецът претендира да е собственик на целия имот и на изградения в него трафопост. С оглед така установената цена на исковите настоящето дело не е родово подсъдно на РС[1]Благоевград, а на ОС-Благоевград. Аргументите за този извод са следните: Съгласно чл. 118, ал. 1 ГПК всеки съд сам решава дали започнатото пред него дело му подсъдно, като ал. 2 на същата разпоредба е предоставила на преценката на съда дали образуваното дело му е подсъдно. В чл. 119, ал. 1 ГПК е уредена възможността съдът служебно да повдига въпроса за родовата подсъдност на делото. Съгласно разпоредбата на чл. 104, т. 3 ГПК, исковите за собственост и други вещни права с цена над 50 000 лв. са подсъдни на окръжен съд като първа инстанция. Правилата за определяне на цената на иска са регламентирани в чл. 69 ГПК, като според ал. 1, т. 2 на същата разпоредба по искове за собственост цената на иска е равна по размер на данъчната оценка за имота, а при липса на такава - на неговата пазарна цена. В конкретния случай, както бе посочено и по-горе, е предявен иск по чл. 124, ал. 1 ГПК, с който ищецът претендира да е собственик на целия имот и на изградения в него трафопост, което определя определя като цена на иска сумата в размер на 70 617, 10 лв.

2. Относно основателността на предявените искове:

По повод подадената искова молба предмет на разглеждане са искове с правна квалификация по чл. 124, ал. 1 ГПК, имащи за предмет установяване на правото на собственост на ищеца върху процесния недвижим имот, както и на разположения в него трафопост.

Предявените установителни искове са допустими.

Основателността на предявените установителни искове с правно основание чл. 124, ал. 1

ГПК, се обуславя от кумулативното наличие на следните предпоставки: ищецът да е титуляр на правото на собственост върху процесния имот, както и на разположения в него трафопост на заявеното правно основание – реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба.

Ответникът при условията на насрещно и непълно доказване да следва да докаже направените от него възражения, с които оспорва правото на собственост на ищеца.

Става ясно от събрания по делото доказателствен материал процесният недвижим имот е наследствен, придобит по наследствено правоприемство и делба, извършена между ищеца Е. К. П., К.С. П., ССП и КСБ с Решение № 652 от 11.12.1961 г. по Гражданско дело № 278 от 1961 г. на Районен съд - Благоевград.

Със Заповед № 418 от 26.08.1986 г. на председателя на ИК на ОНС - Благоевград, имотът е отчужден по реда на ЗТСУ.

След влизането в сила на ЗВСНОИ по ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС, на ищеца Е. К. П. е възстановена собствеността върху 3/4 идеални части от имота с Решение № 108 от 09.04.1992г., постановено по гр.д. № 582/1991г. по описа на Окръжен съд - Благоевград и Решение № 180 от 06.07.1992 г. на Окръжен съд - Благоевград.

След извършената реституция на неговата идеална част от имота, ищецът Е. П. е инициирал съдебен делбен процес с Община Благоевград, която е била собственик на останалата идеална част от имота. Делбата е приключила с Решение № 139 от 1993 г. по гражданско дело № 163 от 1993 г. на Районен съд - Благоевград, с което в дял на П. е поставен целият недвижим имот. Посоченото съдебно решение е влязло в сила на 20.12.1994г.

Впоследствие ищецът се е снабдил с титул за собствеността си, а именно нотариален акт за собственост върху недвижим имот, придобит на основание съдебно решение и съдебна делба, № 223, том I, рег.№ 2495, дело № 220 от 14.06.1999 г. на нотариус ....

С оглед изложеното се налага изводът, че ищецът е собственик на основание реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба на процесния имот с идентификатор 04279.613.257.

Спорът е концентриран относно това дали ищецът е собственик и на изградения и разположения в имота трафопост.

В тази връзка по делото бяха приети писмени доказателства; бяха допуснати и приети съдебно-електротехническа експертиза, съдебно-счетоводна експертиза и съдебно-техническа експертиза; бяха събрани гласни доказателствени средства (показанията на свидетелите ....).

Безспорно е по делото, и от приетите по делото писмени доказателства се установява, че ответникът „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД е правоприемник на „НЕК“ ЕАД, „Електроразпределение – София – област“ ЕАД, „Електроразпределение – Столично“ АД, „ЧЕЗ Разпределение България“ АД

От заключението по допуснатата съдебно-електротехническа експертиза, изготвена от вещото лице инж. К. П., се установява, че процесният трафопост е изграден през 1972г. Става ясно, че за периода на експлоатация 1972г. /годината на строителство/ и 1997г. /година на включване в системата счетоводен амортизационен план - САП на ответното дружество/, за този действащ и понастоящем обект е начислявана и до настоящия момент се начислява счетоводна амортизация. Трафопостът е включен в диспечерската схема под наименование „ТП”Радио“. Обслужва се от ЕРМ Запад”ЕАД- Оперативен Център Благоевград. Представлява съставна част от електроразпределителната мрежа СН и НН, собственост на ЕРМ Запад”ЕАД. Както сочи вещото лице инж. К. П., понастоящем трафопостът обслужва и хранва редица небитови и битови абонати в централната част на гр. Благоевград, както и служи като резервно ел. хранване при оперативни диспечерски превключвания по връзките със съседни трафопостове. Вещото лице е установило от огледа

на място, че процесният трафопост е поставен под напрежение- включен към националната енергосистема, както и че в ответника ЕРМ Запад“ЕАД- Оперативен Център Благоевград е създадена организация за периодични огледи по окомплектоващите трафопоста съоръжения, с попълване “работна карта”. Вещото лице е категорично, че на периодичен оглед и технически контрол подлежат и такъв се извършва на всички технически съоръжения както вътре в трафопоста, така и на таблата НН, монтирани на фундаменти отвън до външните му стени.

Процесният трафопост е построен на площ от 48 кв.м. въз основа на редовни строителни книжа – строително разрешение № 182/26.07.1972г. и одобрен архитектурен проект. Той е въведен в експлоатация на 15.01.1974 г. /заповед № 56/15.01.1974 г./, като на 22.08.1995 г. за същия е издаден акт за държавна собственост № 150, а по-късно – нов такъв под № 930/12.08.2003 г.

Посредством заключението на допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от вещото лице С. Т., става ясно, че процесният трафопост - с диспечерско наименование „ТП Радио УПИИ III- кв.26 Благоевград и с административен адрес: ... е включен в дълготрайните материални активи /ДМА/ на ответното електроразпределителното дружество. Установява се, че датата на завеждане в инвентарната книга на обекта е 01.07.1997г. Вещото лице С. Т. е категорично, че процесните 48 кв.м., върху които е построен трафопостът, са били декларирани от ответника с два броя декларации, както следва: С Декларация по чл.14 от ЗМДТ е вх. № ДК14003314/29.06.2010г. и с Декларация по чл.17 от ЗМДТ /29.06.2010г. Става ясно, че ответникът няма непогасени задължения по партидата н трафопоста, като размерът на платените от него данъци и такси за периода 2011г. — 2023г. е в общ размер на 1 518,33 лв.

От назначената по делото съдебно-техническа експертиза се изяснява местоположението, границите и съседите на процесния трафопост. От заключението на същата и от уточненията на вещото лице инж. В. Ю. направени при проведеното му изслушване в открито съдебно заседание на 13.11.2023г. се установява, че процесният трафопост, с площ от 48 кв.м., попада в реституирания на ищеца имота с идентификатор 04279.613.257, който понастоящем е с площ от 314 кв.м. Става ясно също така, че процесният трафопост е заснет като сграда с идентификатор № 04279.613.257.4 по КККР. Вещото лице инж. Ю. е установило от огледа на място представлява, че трафопостът представлява масивна стопанска сграда, с кота на първата плоча на около 2,00 м. под нивото на терена, като входа и е в бетонова шахта с дълбочина около 1,40 м., а от североизточната и страна е ров с дълбочина около 2,00 м., за обслужване на две разпределителни ел. табла /шкафове/.

В показанията си свидетелите ... (приятели на ищеца) заявяват, че процесният трафопост е бил построен във възстановения имот на ищеца П. в началото на 1970-те години. В тази им част показанията на свидетелите следва да се кредитират, тъй като кореспондират със заключенията на вещите лица инж. К. П. и инж. В. Ю. по приетите съдебно-електротехническа експертиза и съдебно-техническа експертиза, както и с приетите по делото писмени доказателства. В другата им част, с която горепосочените свидетели заявяват, че семейството на ищеца е било получавало наем за трафопоста, показанията им не следва да се кредитират. Това е така, защото същите не се подкрепят от останалия събран по делото доказателствен материал, включително и заключението на вещото лице С. Т. по приетата съдебно-счетоводна експертиза.

В показанията си свидетелите ... (служители на ответното електроразпределително дружество) заявяват, че са ходели многократно във връзка със службата им до процесния трафопост ТП „Радио“, за да отстранявали аварии, като никога не са имали проблем с достъпа до него. Тези свидетели поддържат, че с този трафопост се захранвала централната част на гр. Благоевград. Горепосочените показания на свидетелите Урдарски и Илиев следва да се кредитират изцяло. Това е така, защото същите се потвърждават и от останалия събран по делото доказателствен материал.

С оглед изложеното не може да се сподели позицията на ищеца, че е собственик и на изградения в реституирания му имот трафопост. Аргументите за този извод са следните:

Към момента на построяването и въвеждането процесния трафопост в експлоатация – 1972 г. – 1974 г., е действал Законът за електростопанството от 1948 г., отм. с последващият такъв от 1976 г.

Според чл. 2, ал.1 от Закона за електростопанството (отм.);,обн.ДВ, бр.71/27.03.1948 г., действал през периода 1948-1976 г., енергийните източници и всички съоръжения за производството, пренос и разпределение на енергията, както и електропромишлеността, са държавна общонародна собственост. Според чл. 3 от горния ЗЕ (отм.); държавата е можела да преотстъпва на местни органи на държавната власт, държавни предприятия или обществени организации, вкл. кооперации, само строежа и експлоатацията на енергийни обекти от местно значение или за собствени нужди, но статутът на енергийните обекти на държавна собственост се запазва. Така още при действието на Закона за електростопанството от 1948 г. /действал през периода 1948-1976 г./ процесният трафопост е имал статут на държавна собственост. Според чл. 2, ал.1 от следващия Закон за електростопанството (отм.);,обн.ДВ, бр.95/12.12.1975 г., в сила от 01.07.1976 г.,отм.ДВ, бр.64/16.07.1999 г., действал през периода 1976-1999 г., електрическите централи за производство на ел.енергия и електрическите уредби и мрежи за пренос и разпределение на ел.енергия са държавна собственост. Процесният трафопост е електрическа уредба по смисъла на §2 от ДР на горния Закон за електростопанството (отм.); като устройство, в което се преобразува и разпределя ел.енергия. Трафопостът е съвкупност от помещение /сграда/ и енергийни съоръжения и именно като съвкупност представлява енергиен обект.

От своя страна чл.3 от Правилника за приложение на ЗЕ /ДВ бр.168/20.07.1948 г./ е установил още, че всички електростопански и електропромишлени обекти, сгради, съоръжения, машини и др., използвани или пригодени да се използват за обществената електроразпределителна система, независимо от характера на собствеността, се считат по начало и по закон за държавна собственост от деня на влизане в сила на ЗЕ /31.03.1948 г./.

С последващия ЗЕ от 1976 г. – чл.10 е регламентирал и безвъзмездното използване на терени, сгради и др. за прокарване, скачване, преминаване и поддържане на въздушни и кабелни електропроводи, а чл.11 от ППЗЕ /1975 г./ е установил, че обезщетяването на собствениците и ползвателите на имотите за причинените им вреди в случаите на чл.10 от закона се извършва по реда на чл.285 ППЗТСУ за имотите в границите на населените места.

При тези норми на специалния закон следва да се заключи, че построеният въз основа на редовни строителни книжа трафопост, е станал държавна собственост още с построяването си в периода 1972 – 1974 г., т.е. преди отчуждаването на имота през 1986 г. и последващата му реституция. Ето защо за причинените на собствениците и ползвателите на имота към онзи момент вреди им се е полагало обезщетение по реда на чл.285 от ППЗТСУ.

Затова и извършеното строителство на трафопоста и факта, че същият продължава да стои в собствения на ищеца П. имот, се явява ограничение на собствеността му по смисъла на чл.53 ЗС – с оглед на благоустройствени цели, т.к. е уредено с отделен закон /ЗЕ/.

След като трафопостът е държавна собственост, правото на собственост върху него не може да бъде придобито от ищеца на основание реституция. Трафопостът като обект със специален статут не може да премине в собственост на ищеца.

Трябва да се изтъкне, че трафопостът се ползва от ответника, като не е спорно, че той захранва множество потребители.

Ищецът е собственик на поземления имот с идентификатор 04279.613.257, в който от 1972 година се намира трафопостът, но съгласно приетото по-горе по силата на разпоредбите на чл. 2, ал.1 от Закона за електростопанството (отм.), обн.ДВ, бр.71/27.03.1948г. и чл.10 ЗЕлектрост. от 1975 г. (отм.) не е собственик на процесния трафопост.

С оглед изложеното се налагат следните крайни изводи.

Установителният иск, че ищецът е собственик на поземления имот с идентификатор

04279.613.257, е основателен. Това е така, защото по делото се установи, че ищецът е собственик на имота на реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба.

Установителният иск, че ищецът е собственик на процесния трафопост, изграден и разположен в процесния имот, е неоснователен. Това е така, защото трафопостът като обект със специален статут не може да премине в собственост на ищеца.

Относно разноските:

При този изход от делото всяка една от страните има право на разноски. Искане за присъждане на разноски е направено както от ищеца, така и от ответника. На ищеца следва на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да се присъдят разноски в размер на 788,06 лв. (съобразно уважената част от исковете). На ответника следва на основание чл. 78, ал. 3 ГПК да се присъдят разноски в размер на 725 лв. (съобразно отхвърлената част от исковете).

Ръководейки се от изложените съображения, Районен съд – гр. Благоевград, Гражданско отделение

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по отношение на ответника „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК 130277958, с адрес ..., представлявано от всеки от двама от членовете на УС заедно: ..., че ищецът Е. К. П., ЕГН *****, с адрес ... е собственик, **на основание реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба на поземлен имот с идентификатор 04279.613.257** в гр. Благоевград, община Благоевград, област Благоевград по КК и КР, одобрени със заповед № РД-18-32/10.05.2006 г. на Изпълнителния директор на АК, последно изменение на КК и КР, засягащо поземления имот от 07.07.2015 г., с адрес на имота: ..., трайно предназначение на територията, урбанизирана, начин на трайно ползване - ниско застрояване (до 10 м), номер по предходен план - 1710, кв. 60, при съседни поземлени имоти с идентификатори: 04279.613.261, 04279.613.254, 04279.613.190, 04279.613.256, 04279.613.255 и 04279.613.263.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 124, ал. 1 ГПК, с който се претендира да бъде признато за установено по отношение на ответника „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК 130277958, с адрес ..., представлявано от всеки от двама от членовете на УС заедно: ..., че ищецът Е. К. П., ЕГН *****, с адрес ... е собственик на основание **реституция по реда на Закона за възстановяване на собствеността върху някои отчуждени имоти по реда ЗТСУ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС и съдебна делба на трафопост, изграден и разположен в поземлен имот с идентификатор 04279.613.257** в гр. Благоевград, община Благоевград, област Благоевград по КК и КР, одобрени със заповед № РД-18-32/10.05.2006 г. на Изпълнителния директор на АК, последно изменение на КК и КР, засягащо поземления имот от 07.07.2015 г., с адрес на имота: ..., трайно предназначение на територията, урбанизирана, начин на трайно ползване - ниско застрояване (до 10 м), номер по предходен план - 1710, кв. 60, при съседни поземлени имоти с идентификатори: 04279.613.261, 04279.613.254, 04279.613.190, 04279.613.256, 04279.613.255 и 04279.613.263.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК 130277958, с адрес ..., представлявано от всеки от двама от членовете на УС заедно: ..., **да заплати** на Е. К. П., ЕГН *****, с адрес ..., **разноски**, сторени в настоящото производство, **в размер на сумата от 788,06 лв. /седемстотин осемдесет и осем лева и шест стотинки/**.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, Е. К. П., ЕГН *****, с адрес ..., **да заплати** на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, ЕИК 130277958, с адрес ..., представлявано от всеки от двама от членовете на УС заедно: ... **сумата от 725 лв.**

/седемстотин двадесет и пет лева/ – разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Окръжен съд – гр. Благоевград в двуседмичен срок, считано от връчването на препис на страните по делото. Като въззивната жалба се подава чрез Районен съд – гр.Благоевград.

Съдия при Районен съд – Благоевград: _____